

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

_____ Сергій КВІТ

« ___ » _____ 2025 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

**для участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня
магістра за спеціальністю В11 «Філологія»,
галузь знань – В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»;
освітньо-наукова програма: «Мови (англійська й українська) та
комунікація»**

Схвалено
На Вченій раді
факультету гуманітарних наук
(протокол №6 від 31.03.2025 р.)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий залік за спеціальністю В11 Філологія (освітньо-наукова програма «Мови (англійська й українська) та комунікація» відбувається згідно з «Правилами прийому до Національного університету «Києво-Могилянська академія» у 2025 році» та передбачає перевірку наявності в абітурієнтів основних теоретичних знань, професійних компетенцій, практичних навичок із засадничих мовознавчих дисциплін «Англійська мова» (Фонетика. Лексика. Граматика) і «Сучасна українська мова» (Фонетика. Лексика. Граматика) з метою визначення готовності абітурієнтів до участі в конкурсному відборі.

Фаховий залік відбувається дистанційно в режимі онлайн на платформі Microsoft Teams (дивись додаток 11 до Правил прийому) в формі **усної співбесіди**, під час якої кожен вступник надає відповіді на два питання відповідно до випадковим чином обраного білету.

Кількість білетів для усної співбесіди – 20. Час на проведення співбесіди з одним абітурієнтом – до 15 хвилин.

Зразок білета для фахового заліку:

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Президент
Національного університету «Києво-
Могилянська академія»
_____ Сергій КВІТ

« » _____ 2025 р.

Освітній ступінь: Магістр

Галузь знань: В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Спеціальність: В11 «Фіологія»

Освітньо-наукова програма «Мови (англійська й українська) та комунікація»

Назва дисципліни: «Англійська мова» (Фонетика. Лексика. Граматика) та «Сучасна українська мова» (Фонетика. Лексика. Граматика)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1

1. Language as a form of human communication. The levels of language. Classifications of world languages. **(50 балів)**
2. Основні поняття фонології. Фонетика і фонологія. **(50 балів)**

Затверджено на засіданнях
кафедри англійської мови
Протокол № 8 від 27.03.2025 року
Завідувач кафедри англійської мови

Н.М.Рудницька

кафедри української мови
Протокол № 6 від 20.03. 2025 року
Завідувач кафедри української мови

Н. Ю. Ясакова

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ЗАЛІКУ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

1. Language as a form of human communication. The levels of language. Classifications of world languages.
2. Intonation and sentence stress in the English language.
3. The periods of the English language development. The development of the vowel and consonant systems in English.
4. Syntax as a branch of linguistics. The structural and communicative types of sentences in the English language.
5. Semantics as a branch of linguistics. Approaches to lexeme (word) meaning. Componential analysis.
6. Sense relations in English vocabulary: Homonymy. Polysemy. Synonymy. Antonymy.
7. Notional and functional parts of speech in English.
8. The types of sentence clauses and their major properties in English sentences. English multi-clause sentences.
9. Cohesion and coherence in the English discourse. Instruments of cohesions in texts.
10. Stylistics and levels of the English language. Lexical and syntactical stylistic devices in English discourse.
11. Stylistic differentiation of the English vocabulary. The dimensions of meaning of English words.
12. Stylistic devices in literary texts. Metaphor and metonymy in English literary discourse.
13. English among other Germanic languages in the the Indo-European family. Dialectal diversity in the history of English.
14. English variations today. Changes and recent trends in contemporary English.
15. The syntactic category of modality of a simple sentence in the English language.
16. The historical development of tense and voice forms in the English language.
17. The vocabulary and grammar means of expressing modality in the English language.
18. Inversion and emphatic structures in modern English written discourse.
19. The lexical and grammar differences between the British and American versions of English.
20. Lexical and grammar means of expressing negation in modern English.

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА

1. Основні поняття фонології. Фонетика і фонологія.
2. Звукова характеристика сучасної української літературної мови.
3. Історія правопису сучасної української мови. Сучасні правописні проблеми.
4. Семантична структура багатозначного слова.
5. Синонімічні та антонімічні відношення в організації лексико-семантичної системи мови.
6. Шляхи становлення та напрями вивчення омонімії.
7. Запозичення у словниковому складі української мови.
8. Проблеми вивчення термінологічної та професійної лексики.
9. Динамічні процеси в лексико-семантичній системі української мови
10. Репресована лексика та її актуалізація в сучасній українській мові.
11. Проблема граматичного статусу займенникових слів.
12. Проблема вирізнення іменників спільного роду. Явище семантизації роду: сутність та сфери вияву.

13. Проблема граматичного статусу дієслівної категорії часу. Підходи до потрактування її грамемного складу.
14. Категорія стану дієслова, її зв'язок із перехідністю/неперехідністю. Активний і пасивний стани дієслів: сучасне потрактування.
15. Підходи до кваліфікації службових слів.
16. Типи синтаксичного зв'язку на рівні простого речення.
17. Структурні типи присудка та їх морфологічне вираження. Особливості синтаксичного зв'язку підмета з присудком.
18. Проблема диференціації односкладних та неповних речень.
19. Проблема ускладненого речення. Принципи класифікації простих ускладнених речень.
20. Проблема кваліфікації безсполучникового речення.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Основна:

1. Vince, M. *First Certificate Language Practice. English Grammar and Vocabulary*. 4th ed. Macmillan Education, 2009.
2. Foley, M. & D. Hall. *Longman Advanced Learner's Grammar. A self-study reference & practice book with answers*. Pearson Education, 2008.
3. Верба Л.Г., Верба Г.В. *Грамматика сучасної англійської мови. Довідник*. К.: Логос, 2006.
4. Jordan, R. R. *Academic Writing Course*. Harlow: Longman, 1999.
5. Crystal, David. *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. 6th edition. — Wiley-Blackwell, 2008. — 529 p.
6. O'Cormor, J.D. *Phonetics*. London: Penguin Books, 1991.
7. Roach, Peter. *English Phonetics and Phonology*. CUP, 1998. 4th edition. — Cambridge University Press, 2009. 231 p.
8. Давиденко В. І. *Practical Course of Modern English Lexicology. Практичний курс лексикології сучасної англійської мови*. — Х., 2015. 248 с.
9. Мостовий М.І. *Лексикологія англійської мови*. — Харків: Основа, 1993. 255 с.
10. Ніколенко А. Г. *Лексикологія англійської мови – теорія і практика*. — Вінниця: Нова книга, 2007. — 528 с.

Додаткова:

1. Бровченко, Т.О., Корольова Т.М. *Фонетика англійської мови (контрактивний аналіз англійської і української вимови): Підручник*. — 2-ге вид. переробл. та доп. — Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2005. — 208 с. <http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=1&b=18>
2. Heselwood B. *Phonetic Transcription in Theory and Practice*. Edinburgh University Press, 2013. — 329 p.
3. Jones Mark J., Knight Rachael-Anne (Eds). *The Bloomsbury Companion to Phonetics*. Bloomsbury Academic, 2013. — 336 p. — Series: Bloomsbury Companions.
4. Paunović Tatjana, Ćubrović Biljana (Editors). *Exploring English Phonetics*. Cambridge Scholars Publishing. 2012. — 270 p. ISBN-10: 1443835153.
5. Сосюр Ф. *Курс загальної лінгвістики*. — К. : Основи, 1998. — 324 с.
6. Zernetsky P. *The Pandiscourse of the Internet / P. Zernetsky // Магістеріум. Мовознавчі студії*. — 2016. — Вип. 62. — С. 32-34. <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/9319>
7. Павленко Л. І. *Гіперекспліцитність висловлень та принцип кооперації Грайса / Лариса Павленко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного*

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА

Основна:

1. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови: Академ. граматики укр. мови / І. Вихованець, К. Городенська. – К. : Унів. вид-во «Пульсари», 2004. – 400 с.
2. Дудик П.С. Синтаксис української мови : [підручник] / П.С. Дудик, Л.В. Прокопчук. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 384 с.
3. Загнітко А.П. Синтаксичні зв'язки у внутрішній структурі українського простого речення / А.П. Загнітко // Донецький вісник Наук. тов. ім. Шевченка. – Донецьк : Східний видавн. дім. – 2004. – Т. 5. – С. 144–152.
4. Історія українського правопису XVI–XX століття: Хрестоматія / Упорядн.: В.В. Німчук, Н.В. Пуряєва. – К.: Наукова думка, 2004. – 582 с.
5. Карпенко Ю.О. Фонетика і фонологія сучасної української мови. – Одеса, 1996. – 144 с.
6. Ковтунець О. Актуалізація як інноваційний процес у лексико-семантичній системі сучасної української літературної мови // Українська мова. – 2016. – № 3. – С. 90 – 104.
7. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А.К. Мойсієнка. – К. : Знання, 2013. – 340 с.
8. Сучасна українська мова: Морфологія: підручник / за ред. А.К. Мойсієнка. – К. : Знання, 2013. – 524 с.
9. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоєпія, графіка, орфографія. – К, 1981. – 183 с.
10. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : [підручник] / К. Ф. Шульжук. – К. : Видавн. центр «Академія», 2004. – С. 302–331.

Додаткова:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис: [підручник] / І.Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
2. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К.: Видавн. дім Д. Бураго, 2008. – 336 с.
3. Загнітко А.П. Теоретична граматики української мови : Синтаксис : [монографія] / А.П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2001. – 662 с.
4. Кобченко Н. Диференційні ознаки подвійного та складеного іменного присудків / Наталя Кобченко // Лінгвістичні студії / Linguistic studies: [зб. наук. пр.]; [Донецьк. нац. ун-т; гол. ред. А.П. Загнітко]. – Вінниця: ДоНУ, 2016. – Вип. 31. – С. 14-20.
5. Кучеренко І.К. Теоретичні питання граматики української мови: Морфологія : У 2 ч. – К., 1961. – Ч. 1; К., 1964. – Ч. 2; – 2-ге вид. – Вінниця, 2003.
6. Ожоган В.М. Займенникові слова у граматичній структурі української мови: монографія / В.М. Ожоган / НАН України. Інститут української мови. – К., 1997. – 231 с.
7. Ожоган Василь. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис : [навч. посіб.] / Василь Ожоган. – Кіровоград : ПП «Інвест-груп», 2009.
8. Сучасна українська літературна мова. Морфологія / за ред. І.К. Білодіда. – К. : Наук. думка, 1969. – 583 с.
9. Українська мова. Енциклопедія. – К. : Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2000; – 2-ге вид. – К., 2004; – 3-є вид. – К., 2007.

10. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: документи і матеріали / Упоряд.: Л. Масенко та ін.. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005.
11. Фурса В.М. Диференціація за родами нових іншомовних невідмінюваних іменників у сучасній українській мові // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія: Філологічні науки. – 2013. – Кн. 2. – С. 167-171.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати фахового заліку за спеціальністю В11 «Філологія» освітньо-наукової програми «Мови (англійська й українська) та комунікація» оцінюються за шкалою «Зараховано» або «Не зараховано».

Оцінювання відповідей під час фахового заліку за спеціальністю В11 «Філологія» освітньо-наукової програми «Мови (англійська й українська) та комунікація» здійснюють за критеріями, визначеними у Таблиці 1:

Таблиця 1

Результат оцінювання фахового заліку	Критерії оцінювання
ЗАРАХОВАНО	Вступник продемонстрував достатній рівень підготовки – володіння теоретичними знаннями, професійними компетенціями, практичними навичками – який дає змогу брати участь у конкурсному відборі на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю В11 «Філологія» освітньо-наукової програми «Мови (англійська й українська) та комунікація».
НЕ ЗАРАХОВАНО	Вступник продемонстрував недостатній рівень підготовки – володіння теоретичними знаннями, професійними компетенціями, практичними навичками – який не дає змоги брати участь у конкурсному відборі на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю В11 «Філологія» освітньо-наукової програми «Мови (англійська й українська) та комунікація».

У разі оцінки «Не зараховано» абітурієнт вибуває з конкурсного відбору для навчання за спеціальністю В11 «Філологія», освітньо-наукова програма «Мови (англійська й українська) та комунікація».

Перескладання фахового заліку не передбачене.

V. АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У НАУКМА

5.1. Вступне випробування відбувається дистанційно з онлайн-присутністю вступника під час складання іспиту на платформі Microsoft Teams з обов'язково

увімкненою камерою.

Початок вступного випробування визначений розкладом вступних випробувань. Вступник повинен зайти на платформу та пройти процедуру ідентифікації (приблизно за 30 хвилин до початку).

У разі початку повітряної тривоги вступник має терміново повідомити членів комісії в чаті MS Teams групи. Залік для цього вступника буде скасовано, а у вступника з'являється можливість скласти залік у резервний час згідно з графіком.

5.2. Для реєстрації абітурієнта на вступне випробування буде використана поштова скринька, яку він зазначив у своєму електронному кабінеті вступника.

5.3. Вступник отримує запрошення на пошту, вказану під час реєстрації в електронному кабінеті вступника. Адміністрація НаУКМА не несе відповідальності за помилку в адресі електронної скриньки вступника, яку він використовує для авторизації.

5.4. Приймальна комісія додає вступників до екзаменаційних груп відповідно до поданих заяв.

5.5. У день проведення випробування вступник долучається до відеоконференції під власним прізвищем, ім'ям та іменем по батькові повністю з обов'язково увімкненою камерою.

5.6. Вступник проходить ідентифікацію через демонстрацію документа, який офіційно підтверджує особу вступника.

5.7. Абітурієнт проходить вступне випробування з постійно увімкненою камерою. Якщо камера буде вимкнена, екзаменаційна комісія не буде брати до розгляду результати вступного випробування.

5.8. Якщо у вступника виникає запитання, він може поставити його через чат зустрічі або вголос, «піднявши руку».

5.9. Мікрофони під час проходження вступного випробування будуть вимкнені, їх за потреби вмикатимуть члени комісії.

5.10. Під час проведення ідентифікації вступників та складання заліку буде відбуватись запис.

5.11. Результати вступного заліку Приймальна комісія оприлюднює протягом доби після завершення заліку на сайті Приймальної комісії.

Голова фахової атестаційної комісії

Н. Ю. Ясакова